

	UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS
Predmet	Zdravstvena oskrba starostnika
Course title	Nursing Care of the Elderly

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Zdravstvena nega / 2. stopnja	Ni smeri študija	2. letnik	3.
Nursing Care / 2 nd Cycle	No study field	2 nd year	3 rd

Vrsta predmeta/Course type modularni/module

Univerzitetna koda predmeta/University course code 2ZN 2 M1 UN2

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
20		30			130	6

Nosilec predmeta/Lecturer: doc. dr. Marijana Neuberg

Jeziki/ Languages:	Predavanja/Lectures:	slovenski/Slovenian
	Vaje/Tutorial:	slovenski/Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

<ul style="list-style-type: none"> Vpis v drugi letnik študijskega programa. Študent mora pred izpitom pripraviti in predstaviti ter zagovarjati projektno/raziskovalno nalogo. 	<ul style="list-style-type: none"> A prerequisite for inclusion is enrolment in the second year of study. Student has to prepare, present and defend a project/research paper before the exam.
---	--

Vsebina: **Content (Syllabus outline):**

<ul style="list-style-type: none"> <i>Razvoj gerontologije, gerijatrije in zdravstvene nege.</i> Opredelitev teorije staranja, prikaz družbenih vidikov staranja – stereotipi, diskriminacija, ageizem. <i>Percepcija in vzdrževanje zdravja v starosti.</i> Specifika skrbi za starejše s zmanjšano sposobnostjo komuniciranja, specifika skrbi za slabovidne, naglušne osebe in osebe z zmanjšanimi kognitivnimi sposobnostmi. <i>Zdravstvena nega geriatričnega pacienta po teoriji N. Ropar.</i> Štiri stopnje 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Development of gerontology, geriatrics and nursing care for older people.</i> Defining aging theory and showing social aspects of aging - stereotypes, prejudice and discrimination, ageism. <i>Perception and maintenance of health in the old age.</i> The specificity of care for an older person with communication problems, the specificity of care for a person with low vision, hearing, and reduced cognitive abilities. <i>Health care of geriatric patients according to the theory of N. Rooper.</i> 4
---	---

<p>geriatrične zdravstvene oskrbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Odvisnost v starosti in prilagoditev na upokožitev.</i> Prilagajanje starejših na spremembe socialne mreže in nižje finančne dohodke. • <i>Osamljenost in izolacija pri starejših.</i> Posebnosti družinskih odnosov – medgeneracijsko sožitje. Izolacija in odtujitev - problemi starejših v povezavi s stresom in depresijo. • <i>Zloraba starejših.</i> Prikaz oblik, vrst zlorab in zanemarjanja starejših v instituciji in domačem okolju. Zaščita pravic starejših in prepoznavanje nasilja, poročanje in skrb za starejše osebe. • <i>Geroprofilaksa.</i> Institucionalna in neinstitucionalna oskrba. Avtonomija starejše osebe v instituciji – pomen specializiranega / izobraženega kadra za pravilen sprejem in obravnavo starejših v instituciji. Uporaba modela "Uporabnik v središču oskrbe". • <i>Skrb za paliativnega geriatričnega pacienta.</i> Specifičnost ocene bolečine in drugih simptomov pri starejših osebah. Družinski pristop: etične, pravne in socialne dileme. • <i>Sindrom izgorevanja izvajalcev oskrbe v domačem okolju starejših in v instituciji.</i> Preventivni ukrepi, vključevanje prostovoljcev in drugih služb. • <i>Menadžment varstva starejših.</i> Pomen zagotavljanja oskrbe, medgeneracijskih centrov, zagotavljanje različnih oblik oskrbe starejših v mestnem in podeželskem okoljem. • <i>Aktivno zdravo staranje.</i> Sodelovanje z združenji v lokalni skupnosti za prepoznavanje potreb in problemov starejših; izvajanje izobraževalnih programov za aktivno zdravo staranje ter izvajanje medgeneracijskih srečanj in 	<p>degrees of geriatric health care.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dependence in the old age and adjustment to retirement.</i> Adjusting older people to changes in social relationships and reduced income. • <i>Loneliness and isolation at an older age.</i> Peculiarities of family relationships - the coexistence of more generations. Isolation and alienation - the problems of older people are associated with stress and depression. • <i>Abuse of the elderly.</i> Forms and types of abuse and neglect in the institution and at home. Protecting the rights of older people and identifying violence, reporting and caring for an older person. • <i>Preventive gerontology.</i> Institutional and non-institutional care. Autonomy of an older person in an institution - the importance of specialized / educated staff for the proper reception of an older person into the institution. Application of the "Person-centered care" model. • <i>Care for palliative geriatric patients.</i> Specificity of pain assessment in an elderly person and other symptoms. Family approach: ethical, legal and social dilemmas. • <i>Burnout syndrome of care providers in the home of an older person and in the institution.</i> Preventive measures, inclusion of volunteers and other services. • <i>Management in care for older people.</i> Significance of gerontological services and gerontological centres, variety of care for older people between urban and rural areas. • <i>Active and healthy aging.</i> Collaboration with other community structures to identify the needs and problems of older people; conducting educational programs for active and healthy aging
--	--

delavnic.	and conducting intergenerational meetings and workshops.
-----------	--

Temeljna literatura in viri/Readings:

Temeljna literatura/Basic literature

- Fink, A., Jelen Jurič, J. in Kolar, J. (2012). *Zdravstvena nega starostnika*. Ljubljana: Grafenauer.
- Jurana, M., Poklar Vatovec T. in Peršolja Černe, M. (ur.). (2011). *Razsežnosti kakovostnega staranja*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales.
- Despot Lučanin, J. (2003). *Iskustvo starenja* : [doprinos teoriji starenja]. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Priporočljiva literatura/Recommended literature

- Schaie, K. W. in Willis, S. L. (2001). *Psihologija odrasle dobi i starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap. ISBN 953-191-139-8, COBISS.SI-ID: 4530761.
- Železnik, D. (2014). *Skrb zase kot paradigma življenja starostnikov*. Slovenj Gradec: Visoka šola za zdravstvene vede
- Duraković, Z. (2011). *Farmakologija u gerijatriji*. Zagreb: CT poslovne informacije.
- Duraković, Z. idr. (2007). *Gerijatrija-Medicina starije dobi*. Zagreb: CT poslovne informacije. ISBN 978-953-99651-1-0, COBISS.SI-ID: 1343652.
- Galić, S. Tomasović Mrčela, N. idr. (2013). *Priručnik iz gerontologije, gerijatrije i psihologije starijih osoba - psihologije starenja*. Osijek: Medicinska škola, dostupno na <http://ss-medicinska-os.skole.hr/upload/ss-medicinska-os/images/static3/1236/File/prirucnik.pdf>.
- Pečjak, V. (2001). *Psihologija treće životne dobi*. Zagreb: Prosvjeta Zagreb.
- Riemann F. (2008) *Umijeće starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Roksanđić Tomek, S. (2012). *Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom opće/obiteljske medicine u domu za starije osobe*. Zagreb: Zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar.

Cilji in kompetence:

Učna enota prispeva predvsem k razvoju naslednjih splošnih in specifičnih kompetenc:

- celovito kritično razmišljanje, sposobnost analize, sinteze in predvidevanja rešitev s področij zdravstvenih ved, zdravstvene nege in medicine; družboslovnih in humanističnih ved, naravoslovno-matematičnih ter drugih ved (interdisciplinarnost),
- usposobljenost za razvijanje kulture nediskriminatornosti in spoštovanje medkulturnih razlik,
- sposobnost reševanja kompleksnih problemov v kliničnem okolju z

Objectives and competences:

The learning unit mainly contributes to the development of the following general and specific competences:

- comprehensive critical thinking, the ability to analyse, synthesise and predict solutions in the field of nursing care, humanities, educational, social, organisational, natural mathematical and other sciences (interdisciplinarity),
- the ability to develop the culture of non-discrimination and the consideration of intercultural differences,
- the ability to solve complex issues in the clinical environment using the multidisciplinary approach: analysis of

<p>multidisciplinarnim pristopom: analiza situacije, načrtovanje ukrepov, izvedba načrta, vrednotenje in samovrednotenje,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vsestransko in sistematično obravnavo pacienta glede na relevantne fizične, psihične, socialne, kulturne, duhovne in družbene dejavnike, • aktivno promoviranje zdravja, ocenjevanje tveganja za nastanek bolezni in skrb za varnost ter zdravje ljudi, • razumevanje in uporabo epidemiološkega znanja pri prepoznavanju značilnosti nalezljivih bolezni ter obvladovanje problemov, pomembnih za javno zdravje, • varovanje pacientovega dostojanstva, zasebnosti in zaupnosti podatkov, • prenašanje enotne doktrine zdravstvene nege in promocije zdravja v prakso, • profesionalno komuniciranje v negovalnem, zdravstvenem, multidisciplinarnem timu, razvijanje in vzdrževanje primernih medsebojnih odnosov med zaposlenimi, pacienti, njihovimi družinami, skupinami, skupnostjo, • sposobnosti in spretnosti za uporabo teoretičnih modelov in konceptov, povezanih z znanostjo zdravstvene nege. 	<p>the situation, planning the measures, implementing the plan, evaluating and self-evaluating,</p> <ul style="list-style-type: none"> • comprehensive and systematic treatment of the patient with regard to relevant physical, psychological, social, cultural, spiritual and social factors, • active promotion of health, risk assessment and care for the safety and health of people, • understanding and use of knowledge of epidemiology in identifying the characteristics of contagious diseases as well as the management of problems important for public health, • protection of patients' dignity, privacy and data confidentiality, • transferring the uniform nursing care doctrine and health promotion into practice, • professional communication in a nursing, health or multidisciplinary team, the development and maintenance of good mutual relations among employees, patients, their families, groups and the community, • the ability and skills for using theoretical concepts and models in connection with the science of nursing care.
---	--

Predvideni študijski rezultati:

Študent/študentka:

- pozna teoretična načela in koncepte v gerontologiji in zdravstveni negi starejših oseb.
- razvije kritični pregled na zgodovinski razvoj geriatrije in gerontologije, proces staranja in odnos med družbo in skupnostjo do staranja,
- razume in razloži nastanek stereotipov, predsodkov, diskriminacije starejših in starosti kot življenjskega obdobja,
- povezuje teorijo N. Roper - 4. stopnje geriatrične zdravstvene nege z implementacijo v praksi,

Intended learning outcomes:

Students will:

- acquire the theoretical principles and concepts of gerontology and health care of an older person,
- develop a critical review of the historical development of geriatrics and gerontology, the aging process and the relationship between society and the community towards aging,
- understand and explain the emergence of stereotypes, prejudices, discrimination of older people, and ageism,
- link the theory of N. Roper – 4

<ul style="list-style-type: none"> • prepozna starejše osebe s komunikacijsko težavo in načrtuje specifično oskrbo, • pozna ustrezne pristope k oskrbi slabovidnih in naglušnih starejših oseb ter starejših z zmanjšano kognitivno sposobnostjo, • predlaga ukrepe za lažje prilagajanje starejših spremembam v družbenih razmerjih in zmanjšanju finančnega dohodka, • pojasni načine za prilagoditev starejših na nastale spremembe v fizičnem, psihološkem in družbenem statusu, • prikaže analitičen in kritičen pristop k razpravi o osamljenosti, izolaciji in depresivnosti starejših oseb, • oceni dejavnike tveganja za različne oblike in vrste zlorab ter zanemarjanja starejših oseb v instituciji in v družini, • predlaga preventivne ukrepe in protokole za zaščito starejših oseb, • pozna oblike institucionalne in izven institucionalne oskrbe, • razume avtonomijo starostnika in model "Uporabnik v središču oskrbe" kot zaželen model zdravstvene nege in oskrbe v praksi, ki omogoča številne preventivne ukrepe, • razume in primerja paliativno oskrbo s posebnim pristopom k paliativni oskrbi pri starejših osebah, • argumentira potrebo po izvajanju oskrbe na domu, socialnega servisa in ustanavljanju medgeneracijskih centrov, • razlikuje potrebe po varstvu starejših oseb glede na posebne potrebe v mestnih in podeželskih območjih, • analizira potrebe po izvajanju izobraževalnih in podpornih programov za zaščito in izboljšanje zdravja starejših v lokalni skupnosti, • razloži možnosti sodelovanja z drugimi institucijami v lokalni skupnosti in predlaga načrt, cilje in načine izvajanja izobraževalnih in podpornih programov za aktivno zdravstveno in socialno varstvo starejših (prostovoljci, združenja, izobraževalni sistem), • razume pomen vseživljenjskega učenja 	<p>degrees of geriatric health care with application in practice,</p> <ul style="list-style-type: none"> • identify and determine the specificity of care for older people with communication problems, • discuss the specificity of care for a person with low vision, hearing, and reduced cognitive abilities, • propose measures for adjusting older people to changes in social relations, retirement and reduction of income, • explain ways of adjusting older people to changes in physical, psychological and social status, • demonstrate an analytical and critical approach to the debate on loneliness, isolation and depression of an older person, • assess the risk factors and forms and types of abuse and neglect of older people in the institution and family, • formulate preventative measures and protocols for the protection of older people, • determine forms of institutional and non-institutional care, • evaluate and apply autonomy and the "Person-centred care" model as a protective and desirable model of care in practice, which enables numerous preventive measures, • understand and compare the palliative care with a specific approach to palliative care for an older person, • demonstrate the need for implementation of gerontological services, gerontodontology and gerontological centers, • differentiate the needs of elderly people in relation to the specific needs of urban and rural areas, • enumerate and describe specific organizations and associations that contribute to improving the health and quality of life of older people in the community, • analyse the needs for the implementation of educational and support programs for the protection
--	---

kot predpogoja za profesionalni razvoj posameznika.	and improvement of the health of older people in the community, <ul style="list-style-type: none"> • explain the possibilities of co-operation with other community structures and propose a plan, goals and ways of implementing educational and support programs for active preservation of health of an elderly people (volunteers, associations, education system), • understand the importance of lifelong learning as a prerequisite for professional development.
---	--

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
<ul style="list-style-type: none"> • <i>predavanja</i> z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov), • <i>seminarske vaje</i>: priprava, predstavitev in uspešen zagovor projektne/raziskovalne naloge, • <i>konzultacije</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lectures</i> with active student participation (explanation, discussion, questions, examples, problem solving); • <i>tutorial</i>: preparation, presentation and a successful defence of a project/research paper, • <i>consultations</i>.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) Weight (in %)	Assessment:
Načini: <ul style="list-style-type: none"> • 100 % udeležba na predavanjih in vajah: priprava, predstavitev in zagovor projektne/raziskovalne naloge – 100 % ocene; • če študent ni 100 % udeležen na predavanjih in vajah: <ul style="list-style-type: none"> - izpit – 60 % ocene, - priprava, predstavitev in zagovor projektne/raziskovalne naloge – 40 % ocene. <p>Ocenjevalna lestvica: ECTS.</p>	100 % ali / or 60 % 40 %	Types: <ul style="list-style-type: none"> • 100% attendance at lectures and tutorials: preparation, presentation and defence of project/research paper – 100 % of the grade; • if the students' attendance at lectures and tutorials is not 100%: <ul style="list-style-type: none"> - exam - 60% of the grade, - preparation, presentation and defense of the project/research paper – 40% of the grade. <p>Grading scheme: ECTS.</p>